

Benchmarking procesów wdrażania KRK

Andrzej Kraśniewski
Politechnika Warszawska
ekspert boloński

Seminarium Bolońskie dla prorektorów, Uniwersytet Śląski, 20.06.2013

ekspercibolonscy.org.pl

Projekt

*Benchmarking procesów w zakresie wdrażania
Krajowych Ram Kwalifikacji*

realizowany w ramach programu FRP

BENCHMARKING W SZKOLNICTWIE WYŻSZYM*

* program wspierany przez Orange Polska

Organizacja i przebieg prac

Zespół Koordynacyjny

- prof. Zbigniew Marciniak – kierownik projektu
 - prof. Ewa Chmielecka
 - prof. Andrzej Kraśniewski
 - mgr Kinga Kurowska
 - dr Mariusz Luterek – sekretarz projektu
-
- ❑ zaproszenie skierowane do uczelni (wrzesień 2012)
 - ❑ przeprowadzenie badania (w formie ankiety elektronicznej) – zgromadzenie danych (grudzień 2012 - styczeń 2013)
 - ❑ wstępne opracowanie wyników
- w toku
- ❑ przygotowanie publikacji książkowej (wyniki – ilościowe i „jakościowe”, komentarze, wnioski, ...)

Uczestnicy

zaproszenie do udziału w projekcie:

- uczelnie członkowskie i stowarzyszone KRASP

przystąpienie do projektu - 46 uczelni

(w tym uczelnie z pozycji 1-6 w rankingu Perspektyw)

- 11 uniwersytetów
- 10 uczelni technicznych
- 16 uczelni akademickich innych typów (w tym 1 niepubliczna)
- 9 PWSZ

kwestionariusze

- dla uczelni
- dla podstawowych jednostek organizacyjnych (wydziałów) - inny zestaw pytań - 327 respondentów
 - 215 jednostek (65.7%) prowadzi studia doktoranckie.
 - 86 jednostek (26.3%) wzięło udział w konkursie MNiSW „o milion”

Zakres/przedmiot badań

SPIS TREŚCI PUBLIKACJI (projekt)

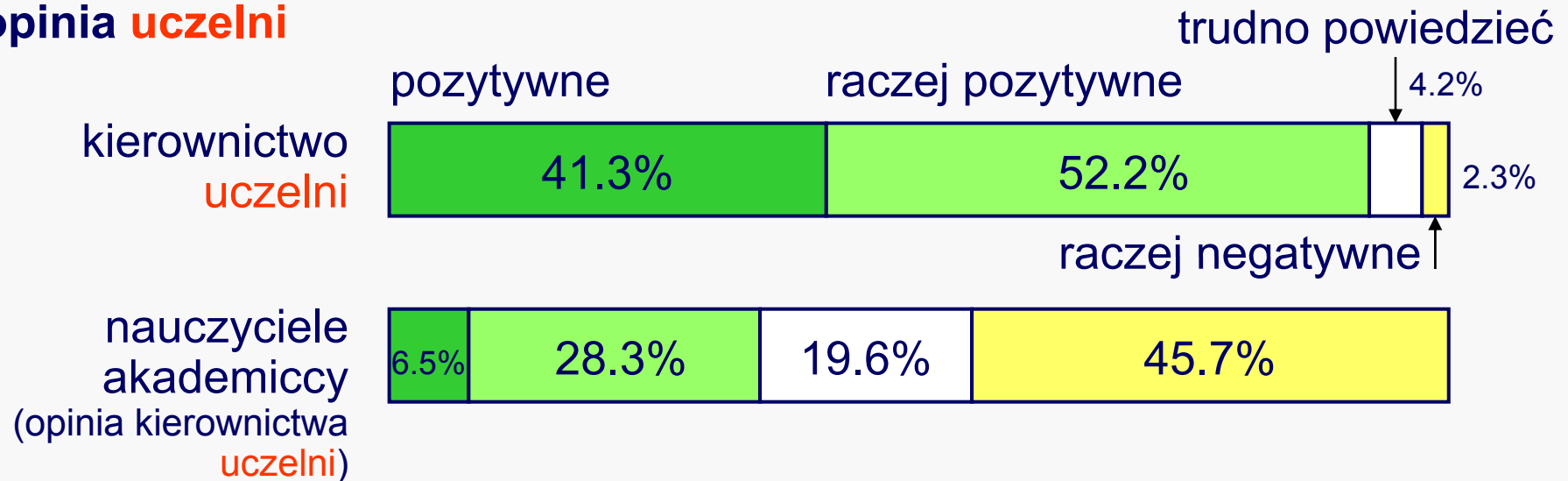
- Wstęp
- Charakterystyka badania
- Organizacja i przebieg procesu wdrażania KRK
- Ocena procesu wdrażania KRK
- Programy kształcenia – ogólna charakterystyka
- Efekty kształcenia
- Punkty ECTS
- Zmiany w programach studiów
- Pensum
- Studia doktoranckie
- Studia podyplomowe
- Zmiany w systemie zapewniania jakości kształcenia
- Zakończenie

Cel prezentacji

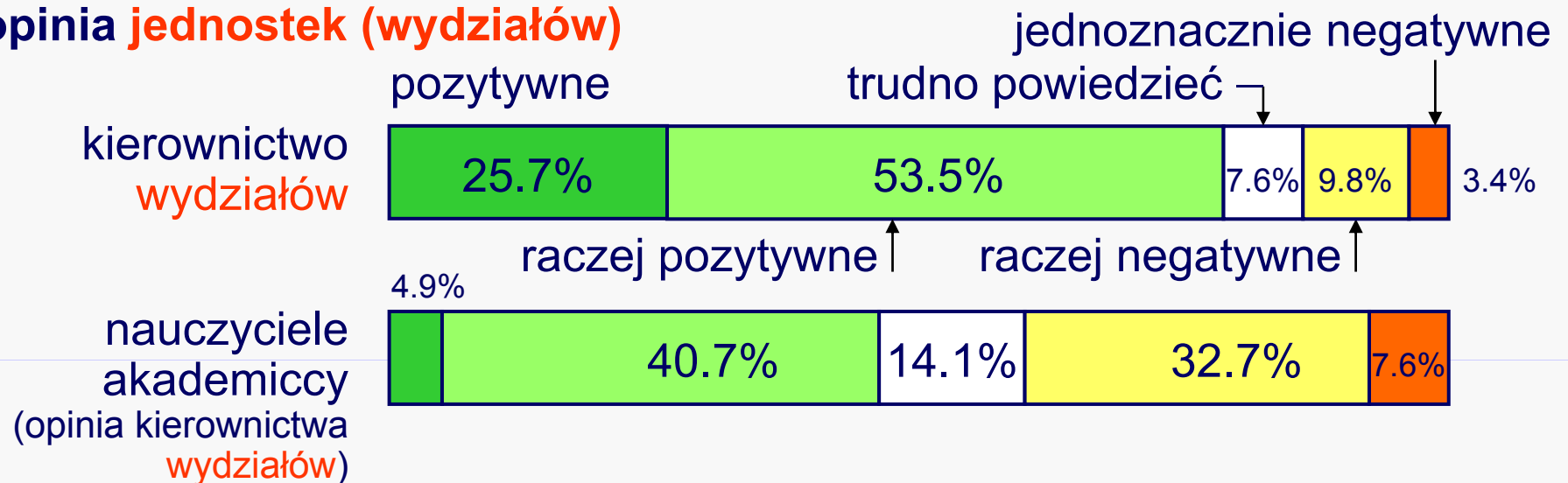
przedstawienie wybranych danych
– przede wszystkim o charakterze ilościowym

Nastawienie do wdrażania KRK

opinia uczelni

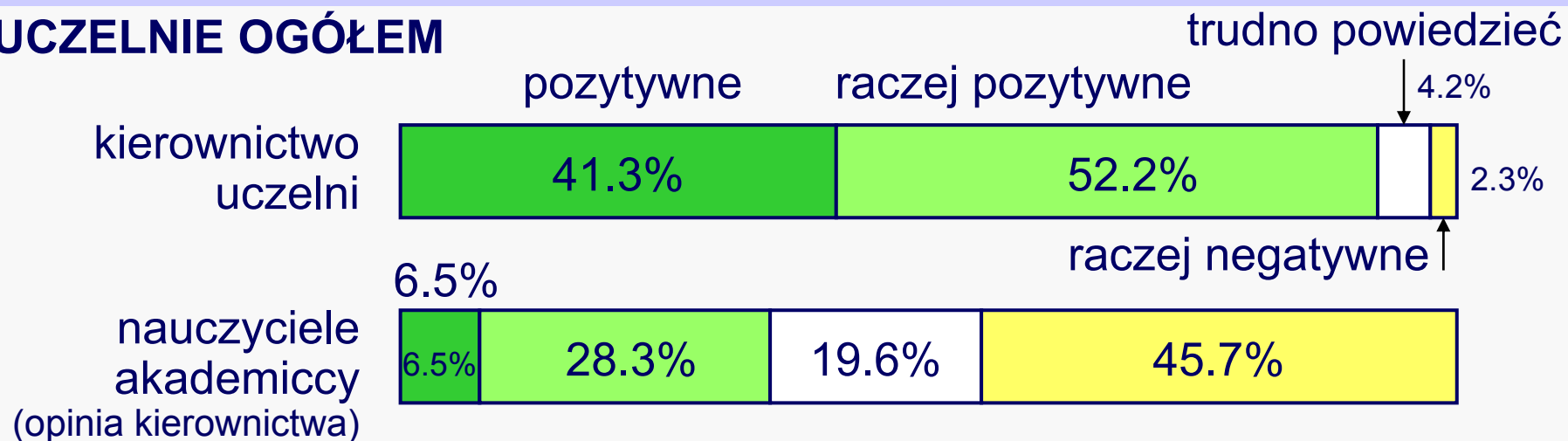

opinia jednostek (wydziałów)

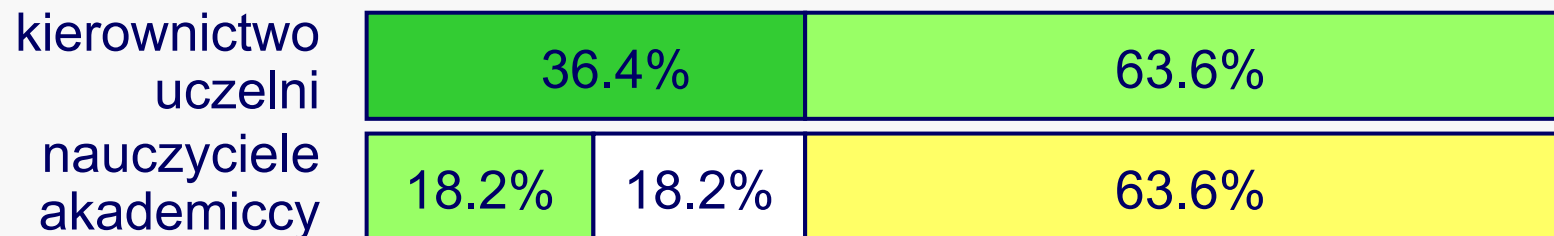

Nastawienie do wdrażania KRK - uczelnie

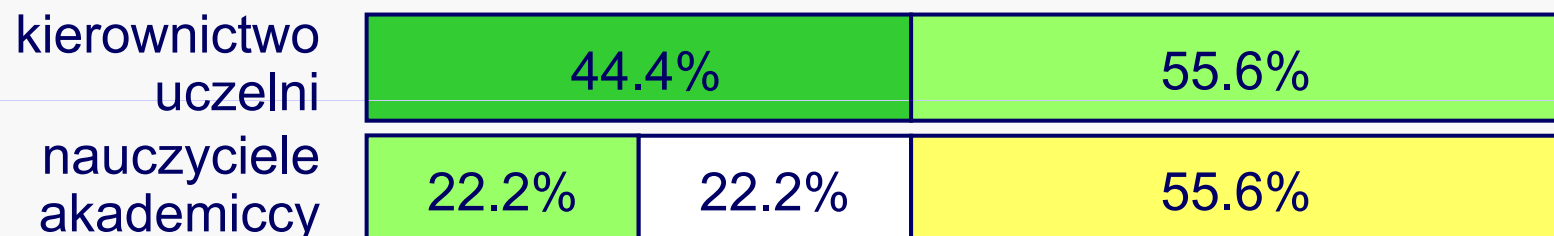
UCZELNIE OGÓŁEM

UNIWERSYTETY

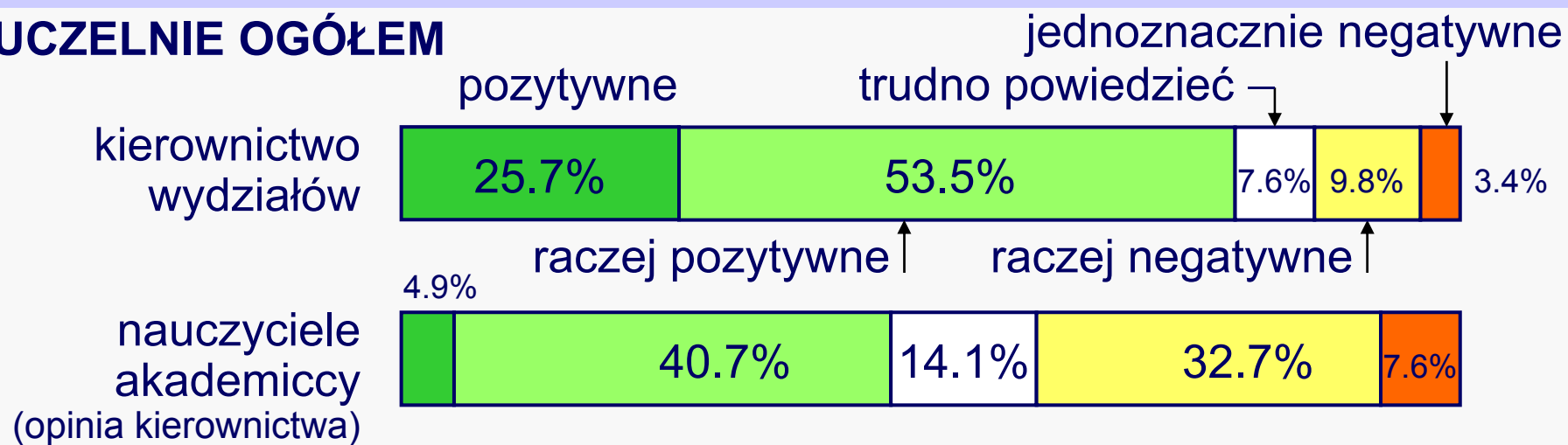

UCZELNIE TECHNICZNE

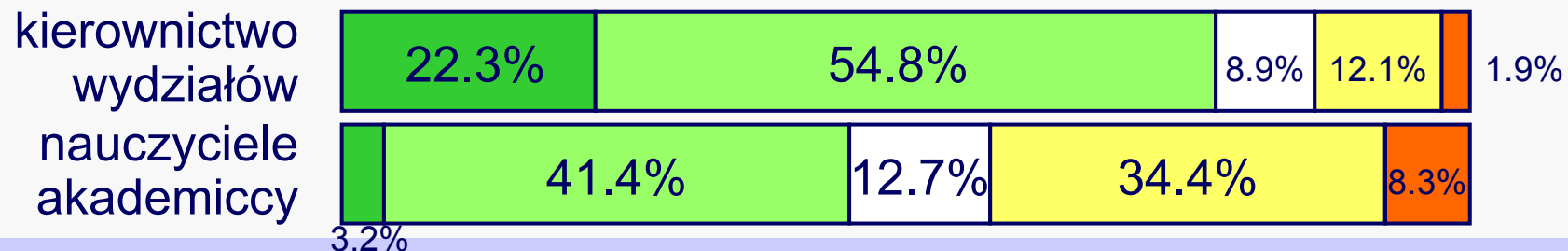

Nastawienie do wdrażania KRK - **wydziały**

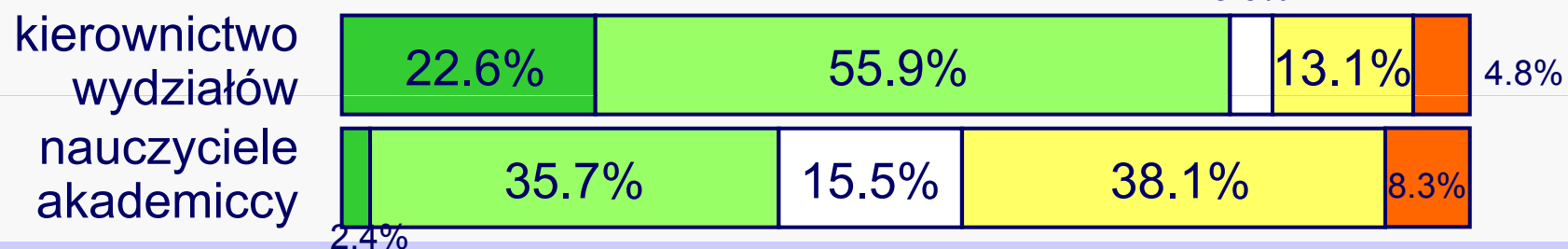
UCZELNIE OGÓŁEM

UNIwersYTETY

UCZELNIE TECHNICZNE

Wdrażanie KRK – problemy i trudności

- ❑ problemy związane z treścią i interpretacją przepisów ustawy i rozporządzeń
- ❑ problemy związane ze zbyt krótkim czasem przeznaczonym na wdrożenie KRK i odczuwaną presją czasową
- ❑ problemy związane z szerokim zakresem i dużym wymiarem zadań (związanych z wdrożeniem KRK na uczelni i w jednostkach), przy braku wsparcia finansowego ze strony MNiSW
- ❑ problemy związane z brakiem przekonania pracowników co do sensowności i celowości zmian
- ❑ problemy natury „technicznej”
- ❑ problemy związane ze specyfiką niektórych obszarów kształcenia

Stopień centralizacji prac

Określenie – w formie uchwały senatu lub decyzji rektora
– wspólnej dla wszystkich jednostek organizacyjnych
postaci dokumentacji programu kształcenia:

42 uczelnie (91.3%), w tym wszystkie uniwersytety i uczelnie techniczne

wspólny dla wszystkich jednostek organizacyjnych prowadzących studia wzór opisu przedmiotów (wzór sylabusa)	procent uczelni
NIE	6.5%
TAK, osoba odpowiedzialna za przedmiot wprowadza dane do ogólnie dostępnego formularza (pliku tekstowy), a następnie przesyła wypełniony formularz pod wskazany adres	56.5%
TAK, osoba odpowiedzialna za przedmiot wprowadza dane do formularza dostępnego (po zalogowaniu się) na określonej stronie www	37.0%

Wsparcie przez ekspertów zewnętrznych

Wykorzystanie przez uczelnie w pracach nad wdrożeniem KRK wsparcia ze strony ekspertów zewnętrznych

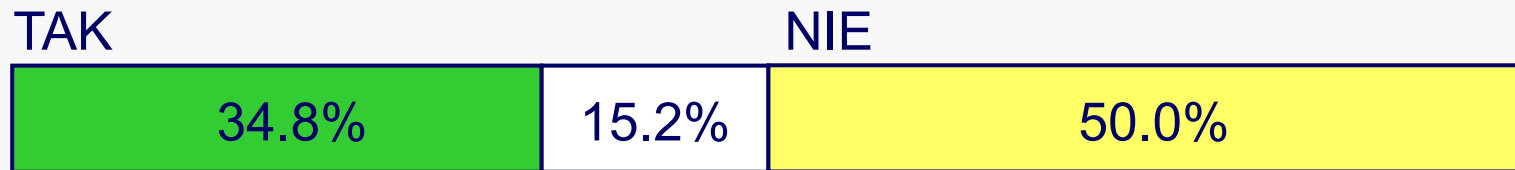
sposób korzystania z pomocy ekspertów zewnętrznych	procent uczelni
systematyczne korzystanie z pomocy ekspertów zewnętrznych	32,6%
korzystanie z pomocy ekspertów zewnętrznych w sporadyczny sposób (w celu rozwiązania pojedynczych problemów)	47,8%
niekorzystanie z pomocy ekspertów zewnętrznych	19,6%

- eksperci - członkowie ZEB (25 uczelni)
- eksperci z zaprzyjaźnionych uczelni (4 uczelnie)
- osoby z otoczenia gospodarczo-społecznego (3 uczelnie)
- przedstawiciele MNiSW (1 uczelnia)
- eksperci z firm szkoleniowych (1 uczelnia)

Oprzysiężowanie prac

Czy w uczelni opracowano nowe lub zmodyfikowano istniejące oprogramowanie wspomagające przygotowanie dokumentacji programu kształcenia zgodnie z wymaganiami KRK?

UCZELNIE OGÓŁEM

↑ NIE,
ale niektóre jednostki organizacyjne opracowały takie oprogramowanie

UNIwersytety

UCZELNIE TECHNICZNE

Efekty kształcenia – wybrane aspekty

Określanie efektów kształcenia dla programów z wyodrębnionymi specjalnościami

sposób podejścia uczelni (jednostek)	procent uczelni (jednostek), które wybrały poszczególne opcje odpowiedzi		
	ogół uczelni (jednostek)	uniwersytety	uczelnie techniczne
wspólne efekty kształcenia dla wszystkich specjalności w ramach programu kształcenia (kierunku)	58.7% (54.4%)	72.7% (63.7%)	55.6% (48.8%)
wspólny „rdzeń” oraz wyodrębniona grupa efektów kształcenia zdefiniowanych dla poszczególnych specjalności	41.3% (39.8%)	27.3% (35.0%)	44.4% (48.8%)
osobne efekty kształcenia dla poszczególnych specjalności	0.0% (5.8%)	0.0% (1.3%)	0.0% (2.4%)

Efekty kształcenia – wybrane aspekty

Obrazowanie relacji między efektami kształcenia dla programów kształcenia i efektami kształcenia dla poszczególnych przedmiotów (modułów kształcenia)

sposób podejścia uczelni	procent uczelni, które wybrały poszczególne opcje odpowiedzi		
	ogół uczelni	uniwersytety	uczelnie techniczne
wymagane sporządzenie przez wydziały matrycy efektów kształcenia dla wszystkich programów	76.1%	90.9%	100.0%
sporządzenie przez wydziały matrycy efektów kształcenia dla wszystkich programów - zalecane, ale pozostawione do decyzji wydziałów	21.7%	9.1%	-
brak postanowień w tej sprawie na poziomie uczelni	2.2%	-	-

Efekty kształcenia – wybrane aspekty

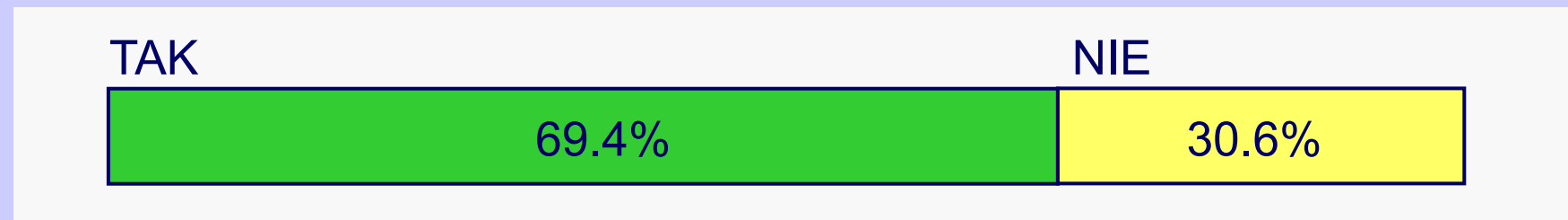
Obrazowanie relacji między efektami kształcenia dla programów kształcenia i efektami kształcenia dla poszczególnych przedmiotów (modułów kształcenia)

sposób podejścia uczelni	procent uczelni, które wybrały poszczególne opcje odpowiedzi		
	ogół uczelni	uniwersytety	uczelnie techniczne
w matrycy występuje wyłącznie jeden symbol „niepusty” (np. + lub X), wskazujący na to, że dany przedmiot (moduł kształcenia) przyczynia się do osiągnięcia określonego kierunkowego efektu kształcenia	47.8%	45.4%	55.6%
w matrycy występuje kilka symboli (np. +, ++, +++), wskazujących na to, w jakim stopniu dany przedmiot (moduł kształcenia) przyczynia się do osiągnięcia określonego kierunkowego efektu kształcenia	52.2%	54.6%	44.4%

Studia doktoranckie

Określenie efektów kształcenia

Czy na Uczelni powstał dokument w formie uchwały Senatu lub zarządzenia Rektora w sprawie przygotowania przez jednostki programów kształcenia na studiach doktoranckich z uwzględnieniem efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych?

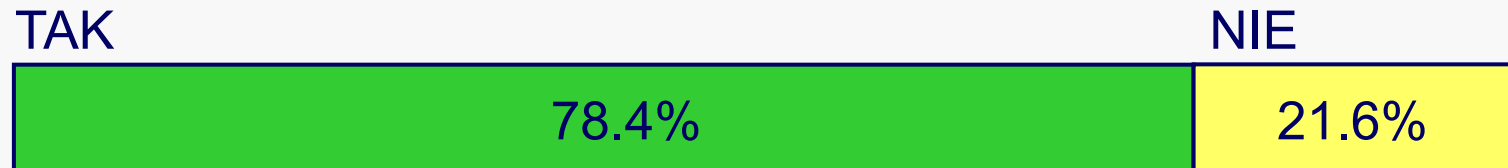
Liczba efektów kształcenia – bardzo zróżnicowana

- typowo 20-25
- minimum 7 (W-2, U-3, KS-2)
- maksimum 60 (W-24, U-24, KS-12)

Studia doktoranckie

Stosowanie systemu ECTS

Czy na uczelni zostały wprowadzone punkty ECTS dla studiów doktoranckich?

Liczba punktów ECTS

- 45-60 punktów ECTS 8 uczelni
- 60 punktów ECTS 6 uczelni
- inna ustalona liczba punktów ECTS z przedziału 45-60 (45, 49, 53, 56) 4 uczelnie
- 240 punktów ECTS w całym programie kształcenia, z czego 45-60 punktów - zajęcia przewidziane w planie studiów, a pozostałe - praca badawcza 2 uczelnie

Studia podyplomowe

Określenie efektów kształcenia

Czy na Uczelni powstał dokument w formie uchwały Senatu lub zarządzenia Rektora w sprawie przygotowania przez jednostki programów kształcenia na studiach podyplomowych z uwzględnieniem efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych?

TAK

NIE

78.6%

21.4%

Studia podyplomowe

Podejście do realizacji wymagania, aby studia podyplomowe miały wymiar co najmniej 60 punktów ECTS

sposób podejścia jednostek	procent jednostek, które wybrały poszczególne opcje odpowiedzi		
	ogół uczelni	uniwersytety	uczelnie techniczne
zignorowanie tego wymagania jako niemożliwego do spełnienia	14.8%	16.0%	5.8%
utrzymanie dotychczasowych programów, przy założeniu, że słuchacz poświęci więcej czasu na samokształcenie	75.3%	73.9%	84.6%
wydłużenie czasu trwania studiów (do 3 lub 4 semestrów)	3.6%	2.5%	0.0%
zwiększenie liczby godzin zajęć bez wydłużenia czasu trwania studiów	6.3%	7.6%	9.6%

Podsumowanie

- ❑ duży wysiłek związany z wdrożeniem KRK
- ❑ zróżnicowany charakter problemów; dominowały
 - problemy związane z presją czasową wynikającą z szerokiego zakresu i wymiaru zadań
 - problemy związane z treścią i interpretacją przepisów ustawy i rozporządzeń
- ❑ ogólne nastawienie - obraz „mieszany”
- ❑ zróżnicowane podejście do rozwiązywania niektórych problemów (określanie EK dla programów z wyodrębnionymi specjalnościami, sposób tworzenia matrycy EK)
- ❑ w niektórych aspektach uwidacznia się specyfika uczelni
- ❑ w niektórych aspektach sytuacja postrzegana (oceniana) inaczej na poziomie uczelni niż na poziomie wydziałów

co z tego wynika?

wyniki umożliwiają polemizowanie ze skrajnymi opiniami pojawiającymi się w debacie środowiskowej i publicznej

kontynuacja badań i analiz
– w ramach projektu realizowanego przez Instytut Badań Edukacyjnych